

Ten afscheid.

Luttele dagen na de verschijning van dit nummer van ons tijdschrift vertrekt onze ex-penningmeester de Heer Kerchman van Java, naar menselijke berekening voor goed. Gedurende bijna vijftien jaren heeft bij het beheer der financiën onzer Vereeniging gevoerd en dit op niet te overtreffen wijze, accuraat en met voorzichtige zorg.

Reeds dit bloote feit zou den vertrekkende groote aanspraak op den dank onzer vereeniging hebben doen verkrijgen. Doch er is ontzaglijk veel meer, dat door hem gedaan is in het belang onzer Vereeniging niet alleen, maar ook voor de decentralisatie. Als lid van het dagelijksch bestuur der Vereeniging, nam hij steeds deel aan alle besprekingen, maar was hij ook in feite de man, op wien de organisatie der congressen neerkwam. Bovendien was hij secretaris der Commissie voor het examen locale administratie en had hij officieus bemoeienis met het examen voor architect locale werken. Hij was ook de samensteller van het gedenkboek der decentralisatie.

Doch wanneer we het bij deze droge opsomming van functies en werkzaamheden lieten, zou dit toch wel schromelijk ondankbaar zijn tegenover den man, die, onwankelbaar trouw tegenover de beginselen der decentralisatie, tevens bij uitstek trouw en nauwgezet was in de uitoefening zijner taak. Geen moeite was hem te veel, geen offer viel hem te zwaar. De duizend en een beslommeringen en onaangenaamheden van het leven eens penningmeester konden de geestdrift bij hem niet dooven, maar vonden in hem volledige

behartiging. Bij zijn optreden ging het voor de vereeniging, organisatorisch en financieel, om het zijn of niet zijn en nu hij heengaat is het alleen de nood der tijden, die de financiën onzer vereeniging drukt, doch de organisatie is in de puntjes in orde, hetwelk voor het overgrootste deel het werk is van onzen scheidenden vriend.

Inderdaad we hebben veel aan den Heer Kerchman te danken. Op de congressen was hij de „man op den achtergrond” in de goede beteekenis van het woord, steeds aanwezig, altijd waakzaam.

Moeilijk zal zijn plaats onder ons vervuld worden. Wel zal hij ook in Holland onzen arbeid niet vergeten, ook daar zal zijn werkkraft ten bate van de goede zaak worden aangewend, maar hier zal zijn stoere energie niet meer de stuwkracht kunnen zijn, die de administratieve raderen onzer vereeniging drijft. En hoewel we volledig vertrouwen stellen in den man, die hem reeds vervangt, dit beteekent toch niet, dat het afscheid minder zwaar valt.

Maar weemoed mag dankbaarheid niet overstemmen. En daarom nogmaals dank aan den scheidende namens het Bestuur der Vereeniging voor Locale Belangen, namens de Redactie van het orgaan voor alles, wat hij heeft gedaan. Moge het hem eerst op de groote reis, die hij gaat ondernemen, daarna in zijn nieuwe woonplaats in alle opzichten goed gaan. Hem, zijn trouwe gezellin op de levensreis, die zich menige opoffering voor Locale Belangen heeft moeten getroosten en verder gezin, zij nog een langen tijd van gelukkige rust en rustig geluk toegewenscht.

Rusteloos woelt en stroomt de groote levenszee en schier elke golfslag brengt scheiding tusschen menschen, die elkander soms zoo moeilijk kunnen missen. Kerchmann, trouwe vriend, stoere medearbeider, vaarwel! Tot weerziens. Blijf Uw voorbeeld ons allen bezielen om door te werken aan de groote taak.

G. DE RAAD.

Bemoedigend.

Het College van Gedelegeerden verwierp het ontwerp, waarbij de bevoegdheid tot het benoemen van ambtenaren in handen werd gelegd van het Dag. Bestuur der Raden. Op zich zelf staan we tegenover deze verwerping betrekkelijk indifferent. Doch deze beslissing van het College werd gebaseerd op vrees voor verdere aantasting der locale autonomie. Het is verheugend, dat de meerderheid van het College nu ten tweeden male uitspreekt, dat het nu eens uit moet zijn, met het al maar besnoeien van de macht der raden. De raden moeten blijven besturen, dit is

wat de beslissing van het College van Gedelegeerden uitdrukkelijk verklaart aan allen, die de Raden slechts verordenende bevoegdheid willen laten.

Ieder, die de Raden in hun invloedssfeer wil aantasten, vindt het College van Gedelegeerden op zijn weg. Dit moge met dankbaarheid geconstateerd worden, dit moge moed geven voor de toekomst.

G. DE RAAD.

Congres kritiek.

„Aan het einde van het 26ste Decentralisatie-Congres heeft de voorzitter het geduld der congressisten geprezen. Daar was reden voor. Want dit congres heeft bewezen, dat als niet tijdig wordt ingegrepen, toekomstige bijeenkomsten eenvoudig onduelbaar vervelend dreigen te worden. De oorzaak is niet, dat slechts weinig menschen de kunst verstaan, hun gedachten kort en bondig te formuleren. De oorzaak is, dat de vele, nationalistisch georiënteerde, Inheemsche afgevaardigden dit congres een dankbare gelegenheid oordeelden om propaganda te maken voor hun eigen standje, zich daarbij niets aantrekkend van het feit, dat zij ver afdwaalden van hun onderwerp, of dat vorige sprekers haast woordelijk hetzelfde hadden gezegd. Op den eersten dag vertelden niet minder dan acht sprekers ten aanzien van de overdracht van Onderwijs hetzelfde. Het is natuurlijk uitgesloten, dat de aandacht der congressisten daarbij geboeid blijft. Erger nog, men komt in een staat van slaperige onoplettendheid, die het onmogelijk maakt, daarna nog redevoeringen, die dit werkelijk verdienen, met de noodige aandacht te volgen. Bovendien zag men, dat het belangwekkende prae-advies van den heer Kruijne betreffende de overdracht van Volksgezondheid, vrijwel werd genegeerd. Dat bood veel minder gelegenheid tot politieke propaganda. Daarbij konden de spraaklustige heeren niet volstaan met te zeggen, dat zij de bedoelingen der regeering wantrouwden, doch moesten zij beschikken over, op bestudeering van het onderwerp gebaseerde, kennis.

Wil men voorkomen, dat een decentralisatie-congres in de toekomst een bijeenkomst wordt van roode of rose Inheemsche politikasters, waar de Europeesche en Inheemsche leiders der locale ressorten zullen wegblijven omdat zij hun tijd waarlijk beter kunnen gebruiken, waarvan de pers goed zal doen geen nota te nemen, en waar de politieke recherche goed zal doen een waarnemer heen te zenden, dan dient tegen dit gedoe te worden opgetreden. De voorzitter kan reeds veel ten goede verrichten, door elken spreker die in herhalingen valt of van zijn onderwerp afdwaalt, zonder pardon af te hameren. In dit opzicht was de leiding van den heer De Raad — overigens een der sprekers die de onverschillige aandacht van het congres had en verdiende — te slap. Ook de congressisten zelve kunnen remmend werken. In Holland heeft de practijk geleerd, hoe nuttig het is om door het te voorschijn halen van een krant of het maken van een praatje van zijn verveling blijk te geven. Dat remt de praatlust aanmerkelijk.

Wij ontkennen niet, dat het zijn nut kan hebben, dat de locale ressorten jaarlijks contact hebben en van gedachten wisselen. Wij ontkennen evenmin, dat ook dit congres in dit opzicht vruchtbaar kan zijn geweest. Doch

van meer dan één congressist hoorden wij, dat het geschetste euvel jaarlijks in omvang toeneemt. Men kan nu reeds zeggen, dat het afgeloopen congres nog veel vruchtbaarder had kunnen zijn. En men mag eveneens zeggen, dat zich onmiskenbaar een gevaar voor de toekomst heeft afgeteekend.

Een tweede reden waarom de debatten op het decentralisatiecongres ons eenigszins teleurgesteld hebben, is gelegen in het gebrek aan vertrouwen in eigen kunnen, dat sprak uit vele betoogen over het belangrijkste onderwerp en naar aanleiding van de belangrijkste prae-adviezen: de overdracht van deelen der landstaak op het gebied van onderwijs en volksgezondheid aan provincies, stadsgemeenten en regentschappen.

Er is een zekere tegenstrijdigheid tusschen het warme betoog van den voorzitter, zijn verweer tegen de krachten die de decentralisatie vijandig zijn, zijn genoegen over de plannen om de arbeidssfeer der raden uit te breiden enerzijds, en het gebrek aan zelfvertrouwen dat vele afgevaardigden aan den dag gelegd hebben anderzijds.

Als men niet zelf van zijn kunnen en van de noodzakelijkheid om de locale taak uit te breiden overtuigd is, hoe zal men dan anderen overtuigen, en moeilijker nog, hoe zal men zich zijn tegenstanders van het lijf houden?

Nu moet hier, ter verzachting, onmiddellijk aan toegevoegd worden, dat velen van hen, die zich bezwaard gevoelden met de nieuwe taak, daarbij in de eerste plaats dachten aan de financieele zijde van het vraagstuk. Maar anderen gaven toch blijk van vrees voor achteruitgang van onderwijs.

* *

Dat de financieele zijde van de zaak voor alles regeling behoeft, spreekt o. i. haast vanzelf. Wij hebben korten tijd geleden enkele opmerkingen gemaakt over de financieele verhouding tusschen land en locale ressorten, die thans dusdanig in de lucht hangt dat van een werkelijke decentralisatie geen sprake kan zijn voor en aler die verhouding definitief geregeld is. Er is thans geen aanleiding, om op ons betoog, dat het oogenblik daár is om een nieuwe regeling te treffen, terug te komen. Voor ons staat vast dat veel van de critiek op de decentralisatie zou verstommen indien men den halfslachtigen toestand, waarbij men met de andere hand terugneemt wat men met de eene geeft, einde zou maken.

Doch dat men daar huiverig voor blijft zolang de locale ressorten zich niet aan het uit den onbevredigenden toestand gegroeide „minderwaardigheidscomplex” weten te onttrekken, zou ook geen wonder zijn.

De heer de Raad sloeg den spijker op den kop toen hij uitriep: „Geef Uw heele persoon, geef Uw heele kracht, geef Uw leven!” Dat geldt niet alleen voor het onderwijs doch voor de geheele publieke taak.

Soerabaiasch Handelsblad 27 en 28 Mei.

In extenso, met uitzondering van een stukje persoonlijke kritiek, die voor ons niet terzake dient, nemen we een tweetal artikelen op van het Soerabaiasch Handelsblad, gewijd aan het jongste congres. Niet, omdat we het er mee eens zijn, maar omdat het goed kan worden geacht, te zien, hoe anderen over ons denken.

We teekenen hierbij echter aan:

- 1e dat het S. H. thans de congressen vruchtbaar acht, hetwelk wel eens anders is geweest;
- 2e dat het met de nationalistische propaganda

zoo'n vaart niet loopt op de congressen. Er is geen onvertogen woord gehoord, geen onparlementaire uitdrukking gebezigd. Vroeger moesten we nog wel eens een spreker tot de orde roepen en hebben dit ook trouw gedaan. Doch thans bestond er geen aanleiding toe. Men moge bedenken, dat het hier een gemengde vergadering geldt, waar menschen van allerlei richting en ras met elkander van gedachten wisselen. Te strak mag men de teugels niet houden. Dat enkele sprekers wel eens in herhaling vielen, zullen we niet tegenspreken, doch er waren toch telkens nuances waar te nemen voor den nauwkeurigen luisteraar. En bovendien komt dit in alle parlementaire vergaderingen voor.

3e. dat het euvel der praatlust, zonder dat men iets te zeggen heeft, toeneemt, moeten we tegenspreken. Dit blijkt ten duidelijkste uit het feit, dat de vergaderzaal tot het einde van het congres toe vol bleef en rustig. Dit hebben we wel eens anders meegemaakt. In vroeger tijd gingen de congressen wel eens als een nachtkars uit. Dit was nu zeer beslist niet het geval.

4e. dat het S. H. ons in de aandacht der politieke recherche aanbeveelt is een novum. We meenen er echter in gepaste bescheidenheid op te mogen wijzen, dat de voorzitter van het congres een sterk nationaal-denkend Nederlander is met behoorlijk geschoolde ooren. En de politieke recherche zou ook, wanneer zij dit congres had bijgewoond niets hebben gehoord, wat haar repressief in actie had kunnen doen komen.

En voorts make een ieder voor zichzelf uit in hoeverre de geleverde kritiek voor hem waardevolle dingen bevat. Het is vooral daarom, dat we haar opnemen. We willen haar niet in alle onderdeelen bespreken. Zij is serieus genoeg, dat elk congresbezoeker haar objectief overwege en zich ten nutte make.

G. DE RAAD.

De Instructies voor Gedeputeerden.

Ter uitvoering van artikel 25 der Provincie-ordonnantie (te verkorten tot P. O.) heeft de Provinciale Raad van Oost-Java vastgesteld eene instructie voor het College van Gedeputeerden, opgenomen in het Bijvoegsel van het Provinciaal Blad van 10 Mei 1933 Serie A No. 6.

Hoewel eene instructie niet in werking treedt dan na door den Gouverneur-Generaal te zijn goedgekeurd (art. 25 lid 2 P. O.) en blijkens het onderschrift de goedkeuring der Regeering daarop nog niet is verkregen, moet de instructie geacht worden te zijn goedgekeurd krachtens art. 65 lid 2 P. O., omdat binnen zes maanden na den dag, waarop dit besluit was vastgesteld, door de Re-

geering geen beslissing is genomen, noch die termijn is verlengd.

Hoewel de vaststelling eener instructies *imperiaal* is voorgeschreven („de Provinciale Raad stelt eene instructie vast”) is nochtans die vaststelling beperkt gebleven tot de provincie Oost-Java, terwijl het College van Gedeputeerden van den Provincialen Raad van West-Java op 19 November 1935 een daartoe strekkend ontwerp bij den Raad heeft ingediend, opgenomen in het Provinciaal Blad van 5 December d. a. v. No. 18.

Alleen voor het College van Gedeputeerden van den Provincialen Raad van Midden-Java is noch een instructie vastgesteld, noch een daartoe strekkend ontwerp bij den Raad ingediend.

Blijkbaar meent men het in die Provincie wel zonder instructie te kunnen stellen.

Ingevolge de Memorie van Toelichting op het ontwerp der Provincie-ordonnantie zal de instructie moeten inhouden: de wijze waarop Gedeputeerden hun taak en bevoegdheden, hun dagelijksch beleid en uitvoering van zaken hebben uit te oefenen, de proces-orde, waar Gedeputeerden als administratieve rechter optreden, zoomede de verdeling van de taak onderling.

Op grond van deze omschrijving en van de terminologie van het Indische staatsrecht, waarin *bevoegdheid* synoniem is met *autonomie* en onder *taak* verstaan wordt het aan de provincies en de zelfstandige gemeenschappen opgedragen *zelfbestuur* — vide art. 125 lid 2 I. S. en het opschrift van Hoofdstuk V der provincie-en regentschaps-ordonnantie — zal moeten worden aangenomen, dat de provinciale raad bevoegd is ook *ten aanzien van die taak het College van Gedeputeerden te instrueeren*.

In Holland is gestreden over de vraag, of de Provinciale Staten wel bevoegd waren om in de door hen voor de Gedeputeerde Staten te maken instructie regelen te stellen betreffende de behandeling van geschillen, waarvan de beslissing door de wet aan Gedeputeerde Staten was opgedragen.

Voor dien strijd was geen voldoende reden, zooals door het Noord-Hollandsche Statenlid, prof. van Embden, die het initiatief had genomen tot verbetering der procedure in deze provincie, werd aangetoond, met een beroep op de adviezen van wijlen Oppenheim en Struycken.

Degenen, die deze bevoegdheid ontkennen, beroepen zich voornamelijk op art. 163 der Provinciale Wet.

Volgens dit artikel zijn Gedeputeerde Staten verantwoording schuldig aan de Staten wegens de dagelijksche leiding en uitvoering der zaken, voorzoveel de in de artt. 152 — 162 omschreven handelingen betreft. Daarin is artikel 151 niet aangehaald, dat betrekking heeft op de uitvoering van wetten en algemeene maatregelen van be-

stuur, het zoogenaamde zelfbestuur. Aangezien de Gedeputeerde Staten voor het zelfbestuur geene verantwoording aan de Staten behoeven te doen, mogen de Staten in de instructies van Gedeputeerde Staten ook geene bepalingen vaststellen, betrekking hebbende op de wijze van behandelen van geschillen, gerezen bij de uitvoering van wetten.

Ten opzichte van de geschillen gerezen bij de uitvoering van provinciale reglementen en verordeningen bestaat deze kwestie *niet*, omdat art. 152, betrekking hebbende op de uitvoering daarvan, wél in art. 163 wordt aangehaald.

Een ander argument van de tegenstanders is, dat volgens art. 151 de Gedeputeerde Staten de verordeningen maken, noodig tot de hun opgedragen uitvoering van wetten en algemeene maatregelen van bestuur en dat dus de Staten niet bevoegd zijn die voorschriften vast te stellen.

Daartegenover staat, dat art. 150, waaraan ons art. 25 P. O. is ontleend, uitdrukkelijk voorschrijft, dat eene door de Staten onder Koninklijke goedkeuring te maken instructie voor de Gedeputeerde Staten de uitoefening hunner bevoegdheid tot de dagelijksche leiding en uitvoering van zaken regelt overeenkomstig de bepalingen der artt. 151-162.

In tegenstelling met art. 163 wordt dus in art. 150, dat over de instructie handelt, uitdrukkelijk art. 151, betrekking hebbende op het zelfbestuur van Gedeputeerde Staten, genoemd. Hoe kan men nu zeggen, dat de instructie daaromtrent geene voorschriften mag geven? Bovendien beteekenen de woorden „dagelijksche leiding en uitvoering van zaken” in art. 150 de geheele dagelijksche leiding en uitvoering van zaken, hetgeen ook uit de geschiedenis van dat artikel blijkt. Ten opzichte van het tweede argument der tegenstanders moge worden opgemerkt, dat de bepaling van art. 151, volgens welke de Gedeputeerde Staten de verordeningen maken noodig tot de hun opgedragen uitvoering van wetten en algemeene maatregelen van bestuur, geen betrekking kan hebben op het maken van eene instructie voor Gedeputeerde Staten. Met die verordeningen in art. 151 zijn bedoeld verordeningen inhoudende voorschriften tot uitvoering van bepaalde wetten, hetgeen eene instructie niet doet.

Daarom mag en moet de voor het College van Gedeputeerden vast te stellen instructie ook bevelen inhouden omtrent hetgeen Gedeputeerden als vertegenwoordigers van het centraal gezag hebben te verrichten, *al mogen zij terzake van het zelfbestuur niet ter verantwoording worden geroepen*.

Aangezien in Indië de instructie niet beperkt behoeft te blijven tot de bepaalde onderwerpen, welke de Provinciale Wet opsomt, kan zij het ge-

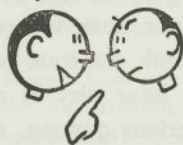
heele terrein van de huishouding en het medebewind der Provincie bestrijken.

Daarom kunnen wij ons niet vereenigen met de tegenovergestelde opvatting van Westra, Nederlandsch-Indisch Provinciaal Recht blz. 31, welke blijkbaar ook wordt gehuldigd door de colleges van Gedeputeerden van den Provincialen Raad van West- en Oost-Java in hun aanbiedingsbrieven van de ontwerp-instructies aan den betrokken Raad.

Wat betreft de samenstelling van de verschillende voorschriften der instructie, teekent het College van Gedeputeerden van den Provincialen Raad van West-Java daarbij aan, dat bij de opstelling daarvan de Instructies van Gedeputeerde Staten van verschillende Nederlandsche Provincies zijn geraadpleegd (v. n. die van Zuid-Holland en Utrecht); die raadpleging kon echter slechts in geringe mate leiden tot navolging dezer voorschriften en wel voornamelijk om twee redenen.

Vooreerst bevatten de geraadpleegde Nederlandsche Instructies een groot aantal tot in details uitgewerkte voorschriften, welke Gedeputeerde Staten hebben in acht te nemen bij de uitvoering en toepassing van een reeks administratieve wetten (voor zoover die den Raad of de Provincie in de uitvoering betrekken,) welke hier

2 weten meer
dan 1

BETER VRAGEN DAN BEDERVEN

Wij stellen op aanvraag gratis handleidingen ter beschikking voor de uitvoering van schilderwerk

Daarin wordt uitvoerig en instructief beschreven, hoe schilderwerk dient te worden uitgevoerd, hoe de voorbehandeling van het te beschilderen object geschiedt, en op welke wijze grondverf, plamuur en afschilderverf moeten worden toegepast.

te lande vrijwel alle (nog) ontbreken. Vervolgens vertoont de Nederlandsche Provinciale Wet, ondanks de gelijkheid van het gekozen systeem zoodanige belangrijke verschillen in bevoegdheden en taak van Gedeputeerde Staten in vergelijking met die van de overeenkomstige Indische Colleges, dat vele voorschriften ook om die reden niet, of slechts in gewijzigden vorm, voor overname vatbaar bleken.

Uiteraard hebben Gedeputeerde Staten andere administratieve voorschriften toe te passen dan de Indische Colleges van Gedeputeerden, maar daarmee vervalt niet de noodzaak van formeele regeling der proces-orde noch de mogelijkheid om haar op denzelfden leest te schoeien in het belang eener goede rechtspraak.

Evenmin vertoont o. i. de Nederlandsche Provinciale Wet zoodanige belangrijke verschillen in bevoegdheden en taak van Gedeputeerde Staten in vergelijking met die van de overeenkomstige Indische Colleges, dat vele voorschriften ook om die reden niet of slechts in gewijzigden vorm zouden kunnen worden overgenomen.

Immers heeft men bij de samenstelling van de provincie ordonnantie veel ontleend aan de Nederlandsche Provinciale Wet en in de hoofdzaken ook de bevoegdheden en taak van de Gedeputeerde Staten en de Colleges van Gedeputeerden analoog geregeld.

Hoewel het inderdaad voor de hand ligt om de *materieele* voorschriften van een Indische instructie te baseeren op eigen Indische practijk en ervaring, kunnen de *formeele* voorschriften, althans wat betreft de administratiefrechtelijke procedure, het best worden overgenomen uit de Moederlandsche instructies, waarvan de werking eveneens aan de practijk is getoetst gedurende een tijdvak van ruim 80 jaren.

In artikel 1 van de instructie voor het College van Gedeputeerden van den provincialen raad van Oost-Java wordt geregeld plaats en aantal der door het College van Gedeputeerden te houden vergaderingen alsmede woonplaats en spreekuur van de leden van genoemd College.

Als woonplaats van Gedeputeerden is in het belang van den dienst bij amendement-Soesanto c. s. Soerabaia door den raad aangewezen.

In artikel 2 is de plaatsvervangende van Gedeputeerden geregeld.

Dit punt is dus niet in eene afzonderlijke verordening opgenomen zooals wel in West-Java is geschied.

In artikel 3 is het belangrijke beginsel der onderlinge *taakverdeeling* neergelegd in de navolgende bewoordingen:

„Het College van Gedeputeerden stelt terstond en voorts na elke wijziging in zijn samenstelling zoo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen zes

maanden een verdeeling op van de opgedragen bestuurstaak. Deze verdeeling wordt bekend gemaakt in het Provinciaal Blad. De verdeeling geschiedt aldus, dat de Voorzitter en ieder der leden de onderwerpen, betreffende het hem in het bijzonder toegewezen bestuursonderdeel, in voorstudie neemt en daaromtrent een voorstel doet, waarna de overigen schriftelijk of mondeling hun meening daarover kenbaar kunnen maken”.

„Een onderwerp, behandeld als omschreven in lid 1 van dit artikel behoeft geen bespreking ter vergadering van het College, indien omtrent inhoud en vorm daarvan eenstemmigheid blijkt te bestaan.”

Het heeft niet in de bedoeling gelegen om de bestuurstaak zoodanig te verkavelen en over te dragen, dat de Voorzitter en elk der Gedeputeerden voor de hem toegewezen taak uitsluitend persoonlijk aansprakelijk zouden zijn.

Daartegen rijst onmiddellijk reeds het ernstig practisch bezwaar, dat particulieren, voor wie de functie van gedeputeerde toch al veel tijd en moeite in het publiek belang vergt, niet meer bereid zullen worden bevonden een benoeming te aanvaarden.

Daarom is blijkens de gevolgde omschrijving de taakverdeeling slechts ten aanzien van de voorstudie en de voorbereiding beoogd, doch blijft de beslissing berusten bij het College in pleno.

Hoewel de Raad geporteerd was voor toekenning van eene zelfstandige beslissingsbevoegdheid aan Gedeputeerden in dien zin, dat ieder Gedeputeerde uitsluitend belast zou worden met en persoonlijk verantwoordelijk zou zijn voor die bestuursonderdelen, welke bij de verdeeling van de taak door de leden onderling, aan zijne hoede waren toevertrouwd, is *gelukkig het gezonde beginsel der collegialiteit gehandhaafd gebleven*.

Zelfs bij de wijziging der Gemeentewet in 1931 heeft men dit beginsel niet durven loslaten, al wordt de werkkring van de Wethouders in de Moederlandsche Gemeenten thans niet meer omschreven als een van „bijstand” van den Burgemeester in het bestuur der onderscheidene takken van de gemeentelijke huishouding en al is het beginsel van de individueele verantwoordelijkheid der Wethouders thans uitdrukkelijk in art. 216 van de Nederlandsche Gemeentewet uitgesproken.

Lid 3 is aan artikel 3 der instructie toegevoegd als gevolg van de aanneming met 23 stemmen voor en 22 tegen van de motie-Boissevain c.s., dus een dubbeltje op zijn kant, waarbij aan elk lid van het College van Gedeputeerden het recht wordt toegekend t. a. v. het hem speciaal toegewezen bestuursonderdeel en ten behoeve van de onderwerpen, die bij hem in voorstudie zijn, zich ten fine van gewenschte inlichtingen en inzage

van stukken, *rechtstreeks te wenden tot alle provinciale ambtenaren.*

Terecht bestreed het College van Gedeputeerden dit amendement als in *strijd met de ambtelijke hiërarchie*, doch mocht het gezond verstand niet zegenen.

Ook moet betreurd worden, dat het College van Gedeputeerden het amendement-Soekardjo c. s. overnam, waarbij aan artikel 3 der instructie een nieuw vierde lid werd toegevoegd van den volgende inhoud:

„Elk lid van het College van Gedeputeerden, dat belast is geweest met de voorstudie van een onderwerp, is tevens belast met het toezicht op de uitvoering van het besluit, dat daarvan het gevolg is”.

Immers bepaalt art. 75 P. O. o. m. dat het College van Gedeputeerden belast is met de uitvoering van de besluiten van den provincialen raad, terwijl lid 2 van dat artikel voorschrijft, dat bij een in het provinciaal blad te plaatsen besluit het College van Gedeputeerden die uitvoering geheel of gedeeltelijk kan overdragen aan den Gouverneur of aan een der Gedeputeerden.

Hieruit volgt, dat de Raad *niet* bevoegd is de uitvoering van zijn besluiten noch het toezicht op die uitvoering aan een bepaald lid van het College van Gedeputeerden op te dragen.

Bovendien berust het toezicht op de goede uitvoering der besluiten door het College, den Gouverneur of een der aangewezen Gedeputeerden bij den Raad en moet het bij den Raad blijven berusten.

Overigens zal de uitvoering door het aangewezen lid van het College van Gedeputeerden in de praktijk weinig baten zonder de medewerking van den Gouverneur, die uitsluitend kan beschikken over het hem als landsdienaar ondergeschikt personeel b. v. de ambtenaren van het binnenlandsch bestuur, die een belangrijk deel van de provinciale taak uitvoeren.

De stelling, dat de bevoegdheid van het College van Gedeputeerden om de uitvoering geheel of gedeeltelijk aan een der Gedeputeerden op te dragen, uiteraard impliceert, dat ook de Raad die bevoegdheid moet kunnen uitoefenen, is staatsrechtelijk onhoudbaar, omdat die bevoegdheid uitdrukkelijk aan het College van Gedeputeerden met uitsluiting van den Raad is toegekend.

Publiek recht is publieke plicht!

Merkwaardig was het antwoord van 's Raads Voorzitter dat over mogelijke bezwaren van staatsrechtelijken aard maar moest worden heengestapt, omdat anders de zaak zou blijven hokken!

In artikel 4 der instructie zijn bepalingen opgenomen omtrent door Gedeputeerden te ondernemen dienstreizen, welke geen toelichting behoeven.

De artikelen 5 en 6 handelen over indiening van voorstellen bij den Raad.

Van belang is het voorschrift van lid 2 van artikel 5, dat indien de voorbereiding van eenig onderwerp aan anderen is opgedragen, het College van Gedeputeerden verplicht is zich voortdurend van den stand dier voorbereiding op de hoogte te houden.

De mogelijkheid om die voorbereiding aan anderen-waaronder in de eerste plaats de Gouverneur of een der Gedeputeerden vallen en daarnaast ook raadscommissiën- is neergelegd in art. 77 lid 2 P. O.

Hoewel in dit geval het College van Gedeputeerden zich van elke voorbereiding en bemoeienis daarmee heeft te onthouden -immers zijn bevoegdheid te dien aanzien is opgehouden- de „anderen” zullen het College van bericht hebben te dienen.

Hetgeen door Oppenheim-van der Kort ten aanzien der commissiën van voorbereiding in de gemeentewet wordt opgemerkt, geldt mutatis mutandis ook voor de provinciale bestuursorganen n.l. dat het voor Burgemeester en Wethouders en voor den Burgemeester zeer noodig is slechts op de hoogte te kunnen blijven van de faits et gestes dezer commissiën.

Niet alleen de Raad, wiens arbeid zij voorbereiden, heeft haar licht noodig; Burgemeester en Wethouders, wier voorbereiding met de hare verband houden kan; de Burgemeester, die voor het beleggen der raadsvergaderingen met den staat, waarin het voorbereidingswerk zich bevindt rekening te houden en aan de voorbereiding van Burgemeester en Wethouders den stoot te geven heeft, kunnen daaraan evenzeer behoefte hebben.

Artikel 7 der instructie handelt over de verzoekschriften, terwijl de artikelen 8 t/m 10 regels geven omtrent de uitvoering van besluiten en verordeningen van den Provincialen Raad b. v. in geval de goedkeuring daaraan wordt onthouden of een verordening of besluit wordt geschorst of vernietigd.

Hoewel art. 135 P. O. bepaalt, dat zoo *noodig* opnieuw in de bij het geschorste, vernietigde of niet-goedgekeurde besluit behandelde zaak wordt voorzien, is volgens de instructie het College van Gedeputeerden thans *verplicht* de noodige maatregelen te nemen.

Ofschoon in de Provincie-ordonnantie een bepaling gelijk aan die van artikel 45 L. R. O. ontbreekt, wordt algemeen aangenomen, dat de beoordeeling van de vraag, of de Provincie een rechtsgeding zal voeren, aan den Raad toekomt.

In overeenstemming met dit standpunt is artikel 11 van de instructie geredigeerd, terwijl het eerste lid daarvan, waarbij aan het College van Gedeputeerden de bevoegdheid wordt toegekend tot het

nemen van *conservatoire maatregelen*, van artikel 155 der Ned. Prov. Wet is overgenomen.

De artikelen 12 en 13 der instructie bevatten voorschriften omtrent de middelen en eigendommen der Provincie ter verzekering van een juist beheer daarvan.

Ingevolge artikel 14 der instructie is het College van Gedeputeerden belast met het rechtstreeksche toezicht op de verrichtingen van de hoofden der Provinciale diensten, die verplicht zijn maandelijks een overzicht te geven van den stand van zaken bij hun dienst gedurende de laatst verlopen maand.

In artikel 15 is aan het College van Gedeputeerden de bevoegdheid toegekend om de wijze en voorwaarden te regelen, waarop ambtenaren ter beschikking kunnen worden gesteld van een Stadsgemeente of een Regentschap.

Naar luid van artikel 16 moet het College van Gedeputeerden jaarlijks een *verslag* samenstellen van den toestand der Provincie en van de verrichtingen der bestuursorganen en diensten.

Bij de artikelen 17 en 18 zijn voorschriften gegeven inzake de *administratiefrechtelijke procedure*.

In navolging van art. 153 Ned. Prov. Wet heeft het College van Gedeputeerden de geschillen te beslissen, die over de uitvoering van de besluiten van den Provincialen Raad rijzen, althans wanneer die beslissing niet bij algemeene of Provinciale verordening aan anderen (b. v. een scheidsgerecht) is opgedragen (artikel 75 lid 1 P. O. laatste zinsnede).

Het College wordt dus met administratieve rechtspraak belast.

Hoewel in de provincie-ordonnantie niet uitdrukkelijk is vermeld, dat het College van Gedeputeerden ook de geschillen zal hebben te beslissen, gerezen over de hun opgedragen uitvoering van algemeene verordeningen, zal in navolging van artikel 153 Ned. Prov. Wet gelijke bevoegdheid ook moeten worden aangenomen voor zelfbestuursgeschillen.⁸

Naast deze algemeene beslissingsbevoegdheid van Gedeputeerden in geschillen gerezen over de uitvoering van raadsbesluiten of algemeene verordeningen is hun in een aantal *speciale* verordeningen eveneens rechtsprekende bevoegdheid opgedragen, waarvan eene opsomming is gegeven op blz. 129 van het Algemeen Gedeelte van mijn boek over „Provinciaal- en Regentschapsrecht”.

Het ligt voor de hand, dat het in het belang is van degenen, die hunne geschillen aan de beslissing van het College van Gedeputeerden onderwerpen, dat zij waarborgen hebben ten opzichte van de wijze, waarop deze worden behandeld; dat zij vooraf weten, dat zij het recht hebben om kennis te nemen van de stukken, memoriën in te dienen, mondeling hunne zaken toe te lichten en dat de geschillen zooveel mogelijk in het openbaar zullen worden behandeld.

Het besef, dat de deugdelijkheid der beslissing van administratieve geschillen door soortgelijke bepalingen behoort te worden gewaarborgd, was bij het vaststellen van de provinciale wet niet groot.

Althans deze wet bevat geen enkel voorschrift, dat waarborgen geeft evenmin als de Provincie-ordonnantie.

Alleen schrijft zij in art. 150 voor, dat eene door de Staten onder Koninklijke goedkeuring te maken instructie voor de Gedeputeerde Staten de uitoefening hunner bevoegdheid regelt tot de dagelijksche leiding en uitvoering van zaken overeenkomstig de bepalingen der artt. 151-162, terwijl art. 25 P. O. in het algemeen voorschrijft, dat de Provinciale Raad eene instructie vaststelt voor het College van Gedeputeerden ter regeling van de uitoefening van hunne bevoegdheid en taak.

De instructies, welke kort na het in werking treden van de Provinciale Wet werden vastgesteld, hielden geene voorschriften in omtrent de wijze van behandelen van geschillen.

Het eenige, wat men er in aantreft is, dat de beslissingen met redenen omkleed moeten zijn; dat zij zoo noodig in het Provinciaal Blad worden geplaatst en ook wel dat zij aan belanghebbenden worden medegedeeld.

Nadat in de wet op den Raad van State van 1861 voorschriften waren gegeven om althans in hoogste instantie voor een deugdelijk onderzoek zorg te dragen, hebben in eenige Provinciën de Staten gemeend pogingen te moeten aanwenden om ook het onderzoek door Gedeputeerde Staten eenigszins te regelen door in de instructies van deze Colleges min of meer volledige voorschriften dienaangaande op te nemen.

Van openbaarheid was toen nog geen sprake, met uitzondering van Noord-Brabant, dat zich onderscheidde niet alleen door de meest volledige voorschriften, doch ook door in 1869 het beginsel van openbaarheid der zittingen in de instructie te vermelden,

In Zeeland en in Groningen is toen de vraag aan de orde geweest, of de Staten bevoegd waren om in de instructies voor Gedeputeerde Staten regelen te geven ten aanzien van de behandeling van geschillen, waar het gold de uitvoering van wetten en van algemeene maatregelen van bestuur dan wel of zij die bevoegdheid behoorden te beperken tot geschillen over de uitvoering van Provinciale reglementen en verordeningen.

Deze vraag is destijds reeds in ruimen zin beantwoord.

Op initiatief van niemand minder dan Prof. Mr. T. Buys werd eindelijk in de Zuid-Hollandsche instructie een ganschen procesgang opgenomen, een procesgang, die aan partijen een *contradictoire* behandeling van haar zaak waarborgt.

Prof. Buys stelde eene *algemeene formule* voor en wilde deze regelen in acht doen nemen in alle gevallen, waarin Gedeputeerde Staten uitspraak hebben te doen over „geschillen van bestuur of over eenig ander geschil hun ter beslissing opgedragen voorzoover wet of Koninklijk besluit daaromtrent geene afwijkende voorschriften gaf”.

De Staten echter besloten in 1880 dat Gedeputeerde Staten deze regelen in acht zouden nemen bij het behandelen van nader aan te wijzen geschillen en werd derhalve *het z.g. enumeratiestelsel aangenomen*,

De Staten zijn bij de opsomming ruim te werk gegaan. Zij hebben zich daarbij niet beperkt tot bestuursgeschillen, doch daarin ook bestuursdaden opgenomen, wanneer bij de voorbereiding daarvan de nieuwe voorschriften nuttig zouden werken.

Er bestaat met het oog op de Provinciale Wet c.q. Provincie-ordonnantie wel geen bezwaar tegen om ook voor het onderzoek van dergelijke bestuursdaden, die geen geschillen van bestuur zijn, de processueele voorschriften van toepassing te verklaren.

Hoewel de opsomming van bepaalde onderwerpen meeningsverschil afsnijdt, is daaraan echter ook een groot nadeel verbonden n.l. de voortdurende toename van het aantal wetten en verordeningen.

Ter tegemoetkoming aan dit bezwaar is in 1904 aan de lijst van 22 onderwerpen in de instructie van Zuid-Holland een 23ste nummer toegevoegd, volgens hetwelk de processueele voorschriften ook van toepassing zouden zijn op alle daarin niet genoemde geschillen van bestuur en verder op alle andere onderwerpen, welke naar het oordeel van Gedeputeerde Staten, wat het mondeling en openbaar onderzoek betreft, gelijke wijze van behandeling vorderen.

Dit is dus een soort toevluchtsoord voor de toekomst.

Derhalve alle geënumereerde geschillen van bestuur werden daarbij imperatief, alle andere onderwerpen, niet onder de enumeratie begrepen, facultatief, ter beoordeeling van Gedeputeerde Staten, onder de procesorde gebracht.

In Noord-Holland kwam in 1915 een regeling tot stand, waarbij, na een strijd over de vraag, of de Staten wel bevoegd waren bepalingen vast te stellen omtrent de beslissing van geschillen van bestuur, op voorstel van Gedeputeerde Staten in de instructie van dat College een artikel werd opgenomen, luidende als volgt :

„Zij (Gedeputeerde Staten) stellen regelen vast, door hen in acht te nemen bij de voorbereiding van de beslissing van geschillen en in alle andere gevallen, die daarvoor in aanmerking komen. Die regelen en de wijzigingen, die daarin worden aan-

gebracht, worden aan de Staten medegedeeld en daarna in het Provinciaal Blad geplaatst”.

Derhalve het stellen van regelen werd door de Staten aan Gedeputeerde Staten opgedragen, die door eene algemeene formule vast te stellen, het desideratum van Buys verwezenlijkten.

Ten slotte besloten de Staten van Groningen in 1918 om in eene *algemeene omschrijving* de onderwerpen aan te wijzen, waartoe in Noord-Holland, niet door de Staten maar door Gedeputeerde Staten, reeds was overgegaan.

De Groningsche formuleering, vervat in artikel 15 van de instructie luidt als volgt :

De onderwerpen in het vorige artikel bedoeld zijn :

1°. Ter kennisneming van Gedeputeerde Staten behorende beroepen, bezwaren of voorzieningen ingevolge eenige bepaling van een wet, een algemeenen maatregel van bestuur en een door de Staten vastgesteld reglement ingesteld, ingebracht of gevraagd tegen door eenig overheidsgezag genomen beslissingen of beschikkingen.

2°. Geschillen waarvan de beslissing bij een wet, een algemeenen maatregel van bestuur of een door de Staten vastgesteld reglement aan Gedeputeerde Staten is opgedragen.

3°. Het schorsen, het ongevraagd en het niet-eervol ontslaan van bestuursleden en ambtenaren, het niet-toelaten tot eenige functie, het onbevoegd verklaren tot uitoefening en het vervallen verklaren van eenige functie, voor zoover het een en ander tot de bevoegdheid van Gedeputeerde Staten behoort of aan hunne goedkeuring is onderworpen.

4°. Andere onderwerpen, die naar het oordeel van Gedeputeerde Staten gelijke behandeling vorderen.

Bij de indiening van de ontwerp-instructie had het College van Gedeputeerden van den provincialen raad van Oost-Java in de artikelen 17 en 18 de navolgende voorschriften van processueelen aard opgenomen :

Artikel 17.

Voorzoover de beslissing der geschillen door den Provincialen Raad aan het College van Gedeputeerden is opgedragen, neemt het College die beslissing voor elk geval in het bijzonder en bij een met redenen omkleed besluit.

Artikel 18.

(1) Bij het behandelen van geschillen, welker beslissing door den Provincialen Raad aan het College van Gedeputeerden is opgedragen, is -voorzoover daaromtrent geen afwijkende voorschriften zijn gegeven- het College bevoegd :

a. belanghebbenden uit te noodigen om in persoon of bij gemachtigde dan wel bijgestaan

door hun gemachtigde voor het College te verschijnen tot het verstrekken van mondelinge inlichtingen ;

- b. op verzoek van belanghebbenden, of ook ambtshalve, een verhoor van getuigen of deskundigen of een plaatsopneming te gelasten. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld, daarbij met of door hun gemachtigden tegenwoordig te zijn.

Plaatsopneming kan opgedragen worden aan een door het College te benoemen commissie.

(2) De met redenen omkleede beslissing wordt aan de belanghebbenden, die stukken hebben ingediend of die in persoon of bij gemachtigde ter vergadering zijn verschenen, schriftelijk medegedeeld.

(3) Jaarlijks wordt in het verslag van den toestand der Provincie mededeeling gedaan van de belangrijkste beslissingen, voorzover die voor openbaarmaking geschikt zijn.

In het Afdeelingverslag werd door verschillende leden aangedrongen op vaststelling van een meer omvattende procesorde, waardoor de rechtszekerheid van de justiciabelen beter gewaarborgd was dan in de ontworpen voorschriften.

Ook werd de aandacht gevestigd op de sterke beperking der geschillen in de eerste zinsnede van artikel 18 lid 1 n.l. die, welker beslissing door den provincialen raad aan het College van Gedeputeerden is opgedragen.

Blijkbaar voelde het College van Gedeputeerden weinig voor eene behoorlijke regeling der administratieve rechtspraak.

Immers werd de aandrang tot vaststelling van een procesorde afgewezen, omdat zich nog betrekkelijk zeer weinig gevallen van administratieve rechtspraak hadden voorgedaan. Bovendien zou de regeling van de administratieve rechtspraak in Nederland op geheel andere leest zijn geschoeid, zoodat daarvan slechts zeer theoretisch profijt kon worden getrokken en dit theoretisch resultaat eerst naderhand aan de practijk zou kunnen worden getoetst.

Hoewel uiteraard de Gedeputeerde Staten in het moederland belast zijn met de uitvoering van veel meer en geheel andere administratieve wetten dan de Indische Colleges van Gedeputeerden, belemmert m.i. dit materieel verschil in aard en omvang der wetgeving niet de vaststelling van gelijklopende formeele voorschriften in het belang van een deugdelijk onderzoek der geschillen.

De beperking der geschillen tot die betreffende de autonomie werd door het College van Gedeputeerden in verband gebracht met de uitoefening van de zelfbestuurstaak, ter zake waarvan het College van Gedeputeerden geen verantwoording schuldig is aan den raad.

Inderdaad mag de Raad hen ter zake daarvan

niet ter verantwoording roepen, maar dit sluit niet in, dat de Raad hen ter zake daarvan niet zou mogen instrueeren.

Eerst bij de mondelinge behandeling in de vergadering vereenigde het College van Gedeputeerden zich met het voorstel om het woord „bevoegd” in artikel 18 te vervangen door „verplicht”.

Het behoeft geen betoog, dat bij handhaving van het woord „bevoegd” de naleving der armelijke voorschriften bovendien nog aan het vrije oordeel van het College van Gedeputeerden zou zijn overgelaten.

De Raad bleef echter zoo krachtig aandringen op de vaststelling van een behoorlijke procesorde, dat door het College van Gedeputeerden het amendement-van der Vegte cs. werd overgenomen, waarbij het eerste lid van artikel 18 aldus werd gelezen :

„Voor de behandeling van geschillen, welker beslissing aan het College van Gedeputeerden is opgedragen stelt het — voorzover daaromtrent geen afwijkende voorschriften zijn gegeven door hem in acht te nemen regelen vast, welke aan den Provincialen Raad worden medegedeeld en in het eerstvolgend nummer van het Provinciaal Blad openbaar gemaakt”.

Derhalve werd, evenals in de instructie van Noord-Holland, het stellen van regelen door den raad aan het College van Gedeputeerden opgedragen.

Deze regels zullen thans moeten worden vastgesteld voor *alle* geschillen, welker beslissing aan het College van Gedeputeerden is opgedragen, onverschillig, of de beslissing daarvan al dan niet door den Provincialen Raad aan het College is opgedragen, inclusief de geschillen in zake de uitoefening van de zelfbestuurstaak.

In verband met de nieuwe redactie van artikel 18 lid 1, had m.i. artikel 17, hetwelk is blijven spreken van geschillen door den Provincialen Raad aan het College van Gedeputeerden opgedragen, moeten vervallen.

Typisch is, dat tot op den dag van heden de imperatief voorgeschreven voorschriften betreffende de administratiefrechtelijke Procedure van het College van Gedeputeerden nog steeds niet tot stand zijn gekomen, omdat men blijkbaar op dit punt nog over te weinig ervaring beschikte.

Zoolang deze regelen ontbreken, wordt bij de behandeling van belastingzaken de procedure gevolgd, bij de ordonnantie van 27 Januari 1927 Staatsblad No. 29 vastgesteld voor den Raad van Beroep.

M.a.w. bevat thans de instructie geen enkel voorschrift omtrent de wijze van behandelen van geschillen en zijn de justiciabelen door de overname van het amendement-van der Vegte c.s. in slechter conditie komen te verkeer.

Het eenige wat men nog in de instructie aantreft is, dat de beslissingen met redenen omkleed moeten zijn; dat zij aan belanghebbenden schriftelijk moeten worden medegedeeld en dat de beslissingen, door den Provincialen Raad aan het College van Gedeputeerden opgedragen, in den regel in het Provinciaal Blad moeten worden bekend gemaakt.

Voorwaar een poover resultaat!

Bij eene bestudeering van den inhoud der ontwerp-instructie voor het College van Gedeputeerden van den Provincialen Raad van West-Java, wordt men getroffen door het volslagen gemis van een artikelsgewijze toelichting.

In artikel 1 is bepaald, dat het College van Gedeputeerden bij de uitoefening zijner bevoegdheden en taak de voorschriften in acht zal nemen vervat in de navolgende artikelen.

Artikel 2 stelt vast plaats en aantal der te houden vergaderingen.

In tegenstelling met artikel 1 der instructie van Oost-Java, staat daarin niets vermeld omtrent de woonplaats van de leden van het College van Gedeputeerden noch omtrent hun spreekuur.

De taakverdeeling tusschen de leden van het College onderling is neergelegd in artikel 3, luidende als volgt:

„Het College zal, ter behandeling van de tot zijn werkkring behorende zaken, tot een onderlinge taakverdeeling overgaan, waarbij met de bijzondere kennis en bekwaamheden van elk der afzonderlijke leden zooveel mogelijk rekening wordt gehouden.

Van deze taakverdeeling geeft het College zoo spoedig mogelijk kennis aan den Raad,

De zaken, die niet voor dadelijke afdoening vatbaar zijn, worden door den Gouverneur aan dat lid van het College ter onderzoek opgedragen tot wiens speciale werkkring zij door de onderlinge taakverdeeling zijn gebracht.

Ongeacht het bepaalde in de 3 voorafgaande leden, is de Gouverneur te allen tijde bevoegd het onderzoek eener zaak aan een door hem aan te wijzen Gedeputeerde op te dragen.

Het betrokken lid brengt zoo spoedig mogelijk van de resultaten van het hem opgedragen onderzoek verslag uit.

Deze omschrijving van de taakverdeeling verdient in hare soberheid de voorkeur boven die van artikel 3 der Oost-Java-instructie, welke ontworpen is door de gewraakte toevoeging van de leden 3 en 4.

De artikelen 4 en 5, die geen toelichting behoeven, handelen over de inrichting van de Provinciale secretarie en van het Provinciaal archief.

Wat betreft de doorzending van verordeningen en besluiten ter hoogere goedkeuring, is in arti-

kel 6 eene regeling getroffen, analoog aan die van artikel 9 der Oost-Java-instructie.

Ook de schorsing of vernietiging van besluiten alsmede de daarna te nemen maatregelen, zijn in de afzonderlijke artikelen 9 en 10 op ongeveer dezelfde wijze geregeld als in het eene artikel 10 der Oost-Java-instructie.

Verder is in artikel 7 der ontwerp-West-Java-instructie de vanzelfsprekende bepaling opgenomen, welke in de Oost-Java-instructie ontbreekt, dat de raadsbesluiten zoo spoedig mogelijk moeten worden tenuitvoergelegd.

Hoe is nu de administratiefrechtelijke procedure voor het College van Gedeputeerden in de ontwerp-instructie West-Java geregeld?

Daartoe moeten wij artikel 8 raadplegen, handelende over de beslissing van geschillen en hunne berechting en luidende als volgt:

„Voor zoover de beslissing der geschillen bedoeld in artikel 75 lid 1 der Provincie-ordonnantie niet aan anderen is opgedragen, geeft het College die beslissing voor elk geval afzonderlijk.

Indien een belanghebbende daartoe het verlangen te kennen geeft, zal het College hem in de gelegenheid stellen, persoonlijk of door middel van een gemachtigde zijn belangen mondeling of schriftelijk voor het College te verdedigen.

Het College zal zoo noodig een verhoor van getuigen of deskundigen of een plaatsopneming gelasten, waarbij belanghebbenden met hun gemachtigden tegenwoordig kunnen zijn; belanghebbenden kunnen ook hunnerzijds getuigen voorbrengen.

De beslissing geschiedt bij een met redenen omkleed besluit en wordt schriftelijk aan den belanghebbende medegedeeld.

Jaarlijks wordt in het verslag van den toestand der Provincie mededeeling gedaan van de belangrijkste beslissingen, voor zooverre die voor openbaarmaking geschikt en nuttig zijn.

De in dit artikel gegeven voorschriften komen vrijwel overeen met die, welke waren vervat in artikel 18 van de ontwerp-instructie Oost-Java, maar te kwader ure daaruit zijn verdwenen om plaats te maken voor het onuitgevoerde amendement-van der Vegte c.s.

Zooals reeds opmerkt, kunnen deze voorschriften vergeleken worden met die, opgenomen in de verschillende instructies van de Gedeputeerde Staten na de totstandkoming van de Wet op den Raad van State in 1861, toen de gewetens werden wakker geschud.

Nochtans bleven, ook in dit tweede stadium van ontwikkeling der administratiefrechtelijke procedure, de voorschriften eenvoudig en was van openbaarheid destijds evenmin sprake als thans in artikel 8 van de ontwerp-instructie, laat staan van een behoorlijken procesgang, die aan partijen

een *contradictoire* behandeling van haar zaak waarborgt.

Artikel 11 van de ontwerp-instructie handelt over de voorbereiding van voorstellen, overeenkomstig de artikelen 5 en 6 van de Oost-Java-instructie.

In afwijking daarvan wordt echter niet gesproken over de voorbereiding van eenig onderwerp door anderen, noch over de indiening van de ontwerp-begroting.

Voorts is voor de behoorlijke naleving van de Provinciale strafverordeningen van belang het voorschrift van artikel 13 der ontwerp-instructie, dat het College moet zorgdragen, dat deze verordeningen in den Nederlandschen tekst en de Maleische vertaling in voldoende aantal onder het Bestuur, de Politie, de Landgerechten en de met de opsporingen der overtredingen belaste ambtenaren worden verspreid, welke nuttige bepaling in de Oost-Java-instructie niet wordt teruggevonden.

In de artikelen 15 tot en met 18 der ontwerp-instructie worden regels gegeven ten aanzien van de zorg voor Provinciale eigendommen en van in beheer gegeven zaken, waarvan de strekking overeenkomt met die van artikel 12 der Oost-Java-instructie.

In tegenstelling met laatstgenoemde instructie is in artikel 19 der ontwerp-instructie een voorschrift opgenomen over de aanbesteding van Provinciale werken.

Toen echter een lid van den Provincialen Raad van Oost-Java een nieuw artikel 10 a wilde doen opnemen over aanbesteding van Provinciale werken, werd hem medegedeeld, dat ingevolge artikel 101 lid 4 P.O. de Gouverneur de aanbesteding houdt, zoodat hieromtrent geen voorschrift dient voor te komen in de instructie, welke opvatting m.i. juist is.

In afwijking van artikel 11 der Oost-Java-instructie wordt in artikel 20 der ontwerp-instructie het College van Gedeputeerden algemeen gemachtigd om alle rechtsgedingen te voeren, indien het onderwerp van het geschil het bedrag van f 10.000 niet te boven gaat, doch niet tot het nemen van alle conservatoire maatregelen, hetgeen m.i. wel gewenscht is.

Evenals in artikel 16 der Oost-Java-instructie is in artikel 21 der ontwerp-instructie aan het College van Gedeputeerden de verplichting opgelegd om een jaarverslag samen te stellen.

Het slotartikel van artikel 22, hetwelk ontbreekt in de Oost-Java-instructie, handelt over den *verantwoordingsplicht* van het College van Gedeputeerden en luidt als volgt:

„Wanneer de Provinciale Raad besluit om van het College van Gedeputeerden het doen van verantwoording voor de dagelijksche leiding en

uitvoering van zaken, als bedoeld in artikel 76 der Provincie-ordonnantie, of het geven van inlichtingen te vragen, zal, ingeval zulks door het College niet terstond mocht kunnen worden gedaan of gegeven, door den Raad een dag worden bepaald, waarop dit zal moeten geschieden.

Indien het College alsdan nalatig blijft, zal dit als een weigering worden beschouwd en artikel 76 lid 3 der Provincie-ordonnantie kunnen worden toegepast, ten ware de Raad een nader uitstel mocht toestaan”.

Hoewel de procedure voor de administratieve rechtspraak in de ontwerp-instructie West-Java uitvoeriger had kunnen en moeten worden geregeld, achten wij over het algemeen de daarin vervatte voorschriften beter dan die van de Oost-Java-instructie.

Laten wij hopen, dat van Midden-Java de victorie komt!

Mr. H. D. VAN WERKUM.

Indramajoe, 18 Mei 1936.

UIT DEN VOLKSRAAD.

Overdracht van de bevoegdheid tot benoeming enz. van ambtenaren, in dienst van autonome gemeenschappen, op de dagelijksche besturen dier gemeenschappen. (Onderwerp 99 stuk 5-M. v. A.)

De voorliggende ontwerp-ordonnantie *) heeft ten doel een maatregel te treffen, geboden door het algemeen belang. Het algemeen belang toch stelt in dit verband voornamelijk een tweetal eischen. Vooreerst, dat bij benoeming (eerste aanstelling en bevordering) van ambtenaren uitsluitend moet worden gelet op geschiktheid voor de te bekleeden betrekking en voorts, dat door de uitoefening van het schorsings- en ontslagrecht de zekerheid van de positie der ambtenaren niet in gevaar wordt gebracht.

Dit doel zoekt het ontwerp als volgt te verwezenlijken.

De bevoegdheid tot benoeming, schorsing en ontslag van ambtenaren wordt toegekend aan het dagelijksch bestuur, dat uit hoofde van zijn werkzaamheid het best in staat is de geschiktheid van ambtenaren en solliciteerenden te beoordeelen. Daar komt bij, dat het dagelijksch bestuur terzake van zijn beleid aan den Raad verantwoording verschuldigd is en zijn verantwoordelijkheid alleen dan tenvolle kan dragen, als het zelf de bevoegdheid heeft uit te maken met welke personen het zijn taak zal verrichten. Als derde motief kan hieran worden toegevoegd, dat de discipline in het ambtenarencorps — een voor het goed functioneeren van den dienst gewichtige factor — alleen

*) Intusschen door het College van Gedeputeerden verworpen.

dan voldoende gewaarborgd is, als het orgaan, dat met de ambtenaren moet werken, ook over hun aanstelling, hun bevordering en hun ontslag beslist.

Zijn er derhalve klemmende redenen om de bevoegdheid tot benoeming, schorsing en ontslag van ambtenaren toe te kennen aan het dagelijksch bestuur, dit neemt niet weg, dat het ontwerp verstrekende en domineerende bevoegdheid voorbehoudt aan den Raad.

Deze bevoegdheden zijn tweërlei, namelijk het recht tot regeling van benoeming, schorsing en ontslag van ambtenaren en het recht tot contrôle op de naleving van die regelingen door het dagelijksch bestuur. Voor de uitoefening van deze beide bevoegdheden wordt de Raad het bij uitstek geschikt orgaan geacht.

Dat de bevoegdheid tot regeling van de personeelsvoorziening aan den Raad blijft voorbehouden, wil zeggen dat op den Raad de taak rust de waarborgen te scheppen voor de verwezenlijking van de hierboven vermelde beginselen, namelijk beoordeeling uitsluitend naar geschiktheid en eerbiediging van de positie der ambtenaren. Naar de geldende bepalingen zijn de Raden daartoe wel bevoegd en menig ressort heeft reeds verordeningen welke bepalingen van deze strekking inhouden, doch veelal zijn die bepalingen onvolledig en in menig ressort ontbreken zij geheel of nagenoeg geheel. Het ontwerp legt den Raden de verplichting op tot het in het leven roepen van deze regelingen en onderwerpt die regelingen aan hogere goedkeuring. Alleen al door het scheppen van deze verplichting brengt het ontwerp een belangrijke verbetering. In de toekomst zal in alle ressorten dit belangrijk deel van den rechtspositie der locale ambtenaren behoorlijk geregeld zijn. De Raden zullen in de onderhavige verordeningen tevens bepalingen mogen en moeten opnemen om te verzekeren dat hun contrôle op de naleving der verordeningen zoo doelmatig mogelijk zal zijn.

Zijn toezicht klem bijzetten kan de Raad vooreerst door het dagelijksch bestuur ter verantwoording te roepen en zijn beleid al dan niet in het openbaar te bespreken. Voorts door, indien daartoe aanleiding wordt gevonden, een benoemings- of ontslagbesluit bij de Regeering ter vernietiging voor te brengen. Teneinde zoodanige vernietiging mogelijk te maken, zijn in het ontwerp de bestaande bepalingen in dier voege aangevuld, dat alle besluiten van het dagelijksch bestuur en zijn voorzitter onder het bereik van het vernietigingsrecht worden gebracht.

De door de leden die instemming met de onderhavige voorstellen betuigden aangevoerde argumenten kunnen in hoofdzaak worden onderschreven.

Den leden, die niet kunnen inzien dat het op den voorgrond gestelde doelmatigheidsargument, (namelijk dat het dagelijksch bestuur het best in staat is de geschiktheid van het personeel te beoordeelen), ook zou opgaan ten aanzien van nieuw aan te stellen personeel, zij er op gewezen dat het dagelijksch bestuur beter dan de Raad bekend is met de eischen die in de praktijk aan een te vervullen betrekking moeten worden gesteld en de verschillende sollicitanten in een vergadering van het College kan oproepen.

Volgens door de betrokken locale besturen verstrekte inlichtingen hebben er gedurende de laatste vijf jaar in totaal 488 benoemingen door de Raden plaats gehad en werd daarbij in 28 gevallen afgeweken van de voordracht van het dagelijksch bestuur. De gegevens kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Gemeenschappen	Aantal	Totaal aantal benoemingen	Afwijkingen	
			Totaal	Percentage
Provincies	3	37	2	5.41
Regentschappen	67	199	16	8.04
Stadsgemeenten	18	174	9	5.17
Gemeenten	13	39	1	2.56
Plaatselijke ressorten	10	39	—	0
Totaal	111	488	28	5.74

Uit het vorenstaande volgt, dat de door een aantal leden gestelde vraag of bij de indiening van het onderhavige voorstel naast het besproken doelmatigheidsmotief niet ook van overwegende betekenis is geweest het vaak vernomen argument, dat bij beslissingen in personeelsaangelegenheden in den vollen raad het politieke element en nepotisme een groote rol zouden spelen, ontkennend moet worden beantwoord. Overigens is de Regeering, zooals vanzelf spreekt, van meening, dat motieven die met de geschiktheid van den betrokkene géén verband houden geen rol behooren te spelen.

Ingestemd kan voorts worden met de leden, die van oordeel zijn, dat politieke en persoonlijke voorkeur bij benoeming en ontslag meer kans hebben zich te doen gelden in den raad dan in het dagelijksch bestuur, omdat dit laatste college, belast met de leiding van en tenvolle verantwoordelijk voor de dagelijksche bestuursvoering veel meer is te, beschouwen als een werk-college dan als een politiek samengesteld orgaan, zoodat mag worden aangenomen dat het ook ten aanzien van personeelsaangelegenheden zich door zuiver zakelijke overwegingen zal laten leiden.

Onderschreven kan worden de meening van de leden die van oordeel zijn dat, bij opvolging van het voorstel, voor conflicten tusschen het dagelijksch bestuur en den Raad niet behoeft te wor-

den gevreesd en aantasting van het prestige van den raad niet is te verwachten, vermits het College van dagelijksch bestuur — welks leden immers *vertrouwen* mannen van den Raad zijn — zich uiteraard steeds ervan bewust is verantwoordelijk te zijn aan den Raad voor de wijze, waarop het zijn bestuurlijke functie uitoefent, en het dus ook bij de hanteering van de bevoegdheid tot benoeming en ontslag van personeel met de inzichten van den Raad in algemeenen zin rekening zal houden. Terecht ook betoogen deze leden, dat de vrees voor aantasting van het prestige van den Regent geen goeden grond heeft en juist de bestaande toestand voor het aanzien van dezen bestuursambtenaar nadeelig kan zijn, aangezien het meermalen is voorgekomen dat de Regentschapsraad buiten de door den Regent opgemaakte voordracht om een ambtenaar heeft benoemd.

De omstandigheid dat naar het ontwerp de personeelsbeslissingen aan den Raad moeten worden medegedeeld, waardoor het College in de gelegenheid wordt gesteld vragen te stellen, kan worden beschouwd als een waarborg, dat geen beslissingen zullen worden genomen, welke minder goed te verdedigen zijn. Hierboven is er op gewezen, dat de Raden zich bij verordening de mogelijkheid van verdergaande controle kunnen verzekeren.

Overneming van de suggesties om aan den Raad de bevoegdheid tot vernietiging van benoemings, schorsings- en ontslagbesluiten van het dagelijksch bestuur en aan den betrokken ambtenaar het recht van beroep op den Raad bij schorsing en ontslag toe te kennen is niet mogelijk, omdat daarmee te kort zou worden gedaan aan de grondgedachte van dit ontwerp om de personeelsvoorziening in vollen omvang in handen te leggen van het orgaan, dat het best in staat is de geschiktheid der ambtenaren te beoordeelen en voor den goeden gang van zaken verantwoordelijk is. Met de leden die tegen bedoelde suggesties principieel bezwaar maken kan dan ook worden ingestemd.

Artikel 42 der Stadsgemeente-ordonnantie en artikel 26 der Locale Raden-ordonnantie qualificeeren den secretaris uitdrukkelijk als „secretaris van den raad”. Het laatste artikel legt hem de verplichting op den Raad in alles behulpzaam te zijn.

Onderschrift.

Voorhamer en Vlieg.

In het Bat. Nieuwsblad verscheen een bericht volgens hetwelk de Regeering inzake de verwerping van de ordonnantie inzake benoeming van ambtenaren de conflictenregeling zou willen toepassen.

O.i. zou een dergelijk optreden der Regeering volkomen onjuist zijn. De conflictenregeling toch is geschapen voor zaken van algemeen regeeringsbeleid, die een zoodanig gewicht hebben, dat zij tegen een negatie van een advies van het College van Gedelegeerden opwegen. Voor partieele regelingen is zij bedoeld noch gewenscht, ook al omdat wijs beleid haar zoo min mogelijk zal toepassen.

Hier ware het: „*Gebruik van een zeer groote voorhamer voor een zeer kleine vlieg*”

G. DE RAAD.

Herziening bepalingen betreffende toezicht op uitvoering van openbare werken van openbare gemeenschappen. (onderwerp 150—stuk. 1—3)

Den Volksraad werd ter overweging aangeboden het ontwerp eener ordonnantie tot herziening van de bepalingen betreffende het toezicht op de uitvoering van openbare werken van openbare gemeenschappen, waarvoor van Landswege subsidie is verleend.

Aan de toelichtende memorie, welke het ontwerp vergezelt, ontleenen wij het onderstaande:

De subsidieering van werken van openbare gemeenschappen geschiedt op grond van een drietal begrotingsartikelen.

Sub-artikel 7.9.1.10 van de begroting 1936 voorziet in een uitgave van f 1.010.000 voor subsidieering van groote waterstaats- en wel irrigatiewerken van de provincies.

Sub-artikel 7.5.1.10 voorziet in een uitgave van f 141.500 voor subsidies voor werken van bijzonder aard van zelfstandige gemeenschappen en locale ressorten, voornamelijk bedoeld voor bruggen en wegen.

De sub-artikelen 4.9.6.5. t/m 9 van de IVde begrotingsafdeeling voorzien tenslotte in subsidieering van openbare gemeenschappen voor asaneerings- en aanverwante werken,

Op alle subsidieaanvragen, hoe klein ook, moet door de Regeering zelf een beslissing genomen worden. Zelfs indien het toekenning betreft van de jaarlijks te verwerken bedragen van één in beginsel reeds goedgekeurd werk wordt telkenjare het geheele regeeringsapparaat in werking gesteld.

Voorts worden de werkplannen, begrotingen, en bestekken beoordeeld, wat betreft de beide eerstgenoemde sub-artikelen door den Directeur van Verkeer en Waterstaat en voor zoover het laatste betreft door het Hoofd van den Dienst der Volksgezondheid namens den Directeur van Onderwijs en Eeredienst, terwijl zij inzake werken, waarvoor stadsgemeenten en regentschappen subsidie vragen, krachtens artikel 1 lid 2 sub *b* van de ordonnantie van 11 September 1934 (Staatsblad No. 548) bovendien nog aan de beoordeeling van

het College van Gedeputeerden, dus van den Provincialen Waterstaat, zijn onderworpen. Tenslotte wordt op de subsidieaanvragen ten laste van sub-artikel 4.9.6.5 t/m 9 en sub-artikel 7.5.1.10 ook nog door den Adviseur voor de Decentralisatie namens den Directeur van Binnenlandsch Bestuur geadviseerd, in hoofdzaak nopens de draagkracht der onderwerpelijke openbare gemeenschappen, mede, wanneer het betreft stadsgemeenten en regentschappen, waarop door de Colleges van Gedeputeerden begrootingstoezicht wordt uitgeoefend.

Het is noodzakelijk in deze werkwijze vereenvoudiging te brengen en de decentralisatiegedachte meer tot haar recht te doen komen.

De Regeering stelt zich voor de volgende werkwijze toe te passen.

Ten aanzien van de subsidies voor irrigatiewerken aan de Provincies stelt zij zich op het standpunt dat de Waterstaat in zijn vollen omvang op deze gemeenschappen is overgegaan, zoodat alleen aanleiding bestaat voor het geven van subsidies ingeval bijzonder groote werken moeten worden aangelegd, waarop de middelen der Provincies niet berekend zijn. In aanmerking nemende, dat er oorspronkelijk rekening mede is gehouden dat werken van f 150.000 of meer zouden worden uitgezonderd van overdracht en rekening houdend met de daling van materiaalprijzen en loonen heeft de Regeering de grens gesteld op f 75.000 ¹⁾

Aangezien het noodig moet worden geacht, dat de Regeering telkenjare opnieuw wordt betrokken in de toekenning van subsidies voor eenmaal in beginsel goedgekeurd werk, ligt het in het voornemen der Regeering den Directeur van Verkeer en Waterstaat te machtigen in deze gevallen namens haar op subsidieverzoeken te beschikken. Alleen wanneer een beslissing moet worden genomen omtrent een nieuw werk aan hetwelk voor de toekomst gevolgen zijn verbonden, zal de Regeering deze zelve nemen.

Werken van stadsgemeenten en regentschappen waarvoor subsidie wordt verleend ten laste van sub-artikel 7.5.1.10 van de begrooting van 1936 kunnen zeer wel technisch beoordeeld worden door den Provincialen Waterstaat, terwijl in het systeem der organieke wetgeving de Colleges van Gedeputeerden de aangewezen lichamen zijn om de draagkracht van deze zelfstandige gemeen-

schappen en hunne behoeften aan subsidie te beoordeelen. Het ligt dan ook in de bedoeling de verdeling van de voor het gebied der provincies op dit sub-artikel beschikbare fondsen over, stadsgemeenten en regentschappen aan de Gouverneurs over te laten. Daar deze tevens zijn voorzitters van de Colleges van Gedeputeerden verwacht de Regeering van deze werkwijze veel arbeidsbesparing.

Om deze hervormingen te kunnen doorvoeren worden in het 1ste en 3de lid van artikel 1 van de ordonnantie in Staatsblad 1934 No. 548 ingevoegd de woorden „of namens”, terwijl in het 2de lid onder *b* na het woord „behoudens” wordt ingevoegd „in door den Gouverneur-Generaal te bepalen bijzondere gevallen”. Normaal wordt dus de technische beoordeeling van werkplannen, ontwerpen, begrotingen en bestekken aan de departementen onttrokken. Het ligt in de bedoeling voorshands alleen voor de echte assaineeringswerken en voor waterleidingen departementale beoordeeling te blijven eischen, omdat de Provinciale Waterstaten niet beschikken over de bijzondere ervaring van het assaineeringskantoor.

De tegenwoordige volgorde der woorden „ontwerpen, begrotingen, werkplannen en bestekken” in artikel 1 der ordonnantie in Staatsblad 1934 No. 548 zou den indruk kunnen wekken, dat iedere subsidieaanvraag reeds dadelijk van al deze stukken vergezeld zou moeten zijn. De practijk heeft reeds den uitweg aangewezen, dat op werkplannen, die alleen een uiterst globale raming aangeven, door den Directeur van Verkeer en Waterstaat (na de onderwerpelijke ordonnantiwijziging is dezelfde gedragslijn van de Colleges van Gedeputeerden te verwachten) een voorloopige keus wordt gedaan, welke werken vermoedelijk voor subsidieering in aanmerking zullen komen. Voor deze alleen worden dan ontwerpen, begrotingen, en bestekken opgevraagd welke uiteraard voor eigen gebruik ook noodig zijn. Om ieder misverstand uit te sluiten, wordt in artikel 1 lid 2 en 3 het woord „werkplannen” voorop gesteld.

Ten einde aan onverwerkt blijvende subsidies zoo noodig een andere bestemming te geven moeten departementshoofden of Colleges van Gedeputeerden kunnen beschikken over maandelijksche opgaven nopens den stand van het in uitvoering zijnde subsidiewerk en de eventueel te verwachten saldi. Ook nu reeds wordt van de gebruikelijke aan den eigen dienst in te dienen rapporten een doorslag aan het betrokken departementshoofd of College van Gedeputeerden toegezonden. Dit in de practijk ontstaan gebruik vond geen steun in de ordonnantie. Het voorgestelde nieuwe vierde lid van artikel 1 voorziet in deze leemte.

¹⁾ Noot: Uiteraard is dit een overgangsmaatregel tot de financieele verhouding tusschen Land, Provincies en zelfstandige gemeenschappen zal zijn geregeld (verg. memorie van toelichting op het ontwerp van besluit tot vaststelling van een aanvullende begrooting betreffende afdeling IV der begrooting van Ned-Indië voor het dienstjaar 1936, in verband met de instelling van de Gouvernemen ten Sumatra, Borneo en de Groote Oost, Volksraadstukken Zittingsjaar 1935/1936 — Ond 94 — Afd. IV — Stuk 3).

**Wijziging samenstelling regentschapsraden
van Pamekasan, Probolinggo, Soerabaja,
Lamongan, Toeloengagoeng,
Patjitan en Pasoeroean.**
(onderwerp 141 — stuk. 1— 3).

Den Volksraad werd ter overweging aangeboden het ontwerp eener ordonnantie tot wijziging van de samenstelling van de regentschapsraden van Pamekasan, Probolinggo, Soerabaja, Lamongan, Toeloengagoeng, Patjitan en Pasoeroean.

Aan de toelichtende memorie, welke het ontwerp vergezelt, ontleenen wij het onderstaande :

In verband met de opheffing van de Regentschappen Sampang, Kraksaän, Grisee, Trenggalek en Bangil zijn de in de provincie Oost-Java gelegen regentschapsraden van Pamekasan, Probolinggo, Soerabaja, Lamongan, Toeloengagoeng, Patjitan, Pasoeroean en Malang vergroot, doordat hetzij het totaal aantal leden van den opgeheven regentschapsraad bij dat van den Raad van het vergroote regentschap werd gevoegd, hetzij de raad van het vergroote regentschap met enkele zetels werd uitgebreid.

Zooals reeds werd medegedeeld in de memorie van toelichting betreffende de opheffing van de regentschappen Koetoardjo, Kraksaän en Sampang (zitting 1933/1934 — Ond. 101 — stuk 3, blz. 10 ad artikel 2) is het de bedoeling geweest de eenvoudige samenvoeging van Raden als een voorloopige maatregel te beschouwen en de samenstelling van de vergroote regentschapsraden nader onder de oogen te zien, teneinde tot een definitieve regeling te komen bij de eerstvolgende periodieke aftreding.

Met het oog op het aftreden van de leden der regentschapsraden in Oost-Java op 30 September a.s. en de daarmee verband houdende periodieke verkiezingen in de maand Juni van dit jaar dient de bij de opheffing getroffen voorloopige voorziening thans door een nadere regeling te worden vervangen.

Bij de voorgestelde samenstelling is uitgegaan van de gedachte dat Raden die met het totaal aantal leden van een opgeheven Raad zijn uitgebreid, daardoor grooter zijn geworden dan een behoorlijke vertegenwoordiging van de verschillende staatkundige en belangengroepen noodzakelijk maakt. Daarom is het aantal leden van deze Raden verminderd, waardoor beter hanteerbare Colleges worden gevormd, terwijl bovendien een versoering van de overheidsorganisatie wordt verkregen (besparing op zittinggelden e. d.)

Geén verandering is gebracht in de bestaande verhouding tusschen het aantal zetels der verschillende bevolkingsgroepen en evenmin in die welke tusschen het aantal verkozen en benoemde leden der inheemsche groep bestaat. Deze verhoudingen

zijn — in het kleinere kader — zooveel mogelijk dezelfde gebleven.

Voor een verdergaande herziening van de samenstelling der hierbedoelde Raden bestaat thans geen aanleiding. Een dergelijke principieele herziening, welke dan trouwens ook voor de niet-vergroote regentschapsraden in overweging zal moeten worden genomen, komt later aan de orde.

Bij de terugbrenging van het ledental der door samenvoeging vergroote Raden is als norm aangenomen een vermindering tot drie vierden. Op deze wijze toch wordt bereikt dat colleges gevormd worden waarvan het ledental ligt tusschen dat van de oude raden en dat van den vergrooten raad. Voorts is rekening gehouden met de wenschelijkheid het ledental van regentschapsraden op een oneven getal te bepalen, wijl zulks bij vertegenwoordigende colleges gebruikelijk is en voorkomt, dat bij een voltallige raadsvergadering de stemmen zullen staken.

Nopens de voorgestelde wijzigingen werd overleg gepleegd met de betrokken regenten. Het scheen niet noodig de betrokken regentschapsraden eveneens te hooren, wijl de voorgenomen herzieningen immers geen principieele wijziging in de bestaande samenstellingen brengen.

Artikelen.

Artikel 1: Pamekasan.

Het regentschap Pamekasan is vergroot met het regentschap Sampang, in verband waarmee de raad van laatstgenoemd regentschap is gecombineerd met den regentschapsraad van Pamekasan.

De samenstelling van den vergrooten raad van Pamekasan is thans :

O.N.	I.o.n N. verk.	U.o.n.N. ben.	Totaal
4	(17	7)	4 32
	24		

Overeenkomstig de hiervoren uiteengezette beginselen zal de nieuwe Raad moeten bestaan uit drierde gedeelten van het ledenaantal, mitsdien uit 24 leden, welke naar de bestaande verhouding zullen zijn te verdeelen als volgt: O. N. : 3, I. o. n. N. : 18 en U. o. n. N. : 3. Bij handhaving van de verhouding tusschen de verkozen en benoemde leden der inheemsche verkozen groep zullen van deze 18 inheemsche onderdanen niet-Nederlanders er 13 door verkiezing moeten worden aangewezen.

Teneinde het aantal leden van den Raad oneven te doen zijn is vervolgens één benoemd inheemsch lid aan den Raad toegevoegd.

De samenstelling van den regentschapsraad van Pamekasan in aldus bepaald op :

O.N.	I.o.n.N.	U.o.n.N.	Totaal
	verk. ben.		
3	(13 6)	3	25
	19		

De aangebrachte wijziging in het aantal verkozen leden van den Raad heeft tengevolge, dat ook de verdeling van deze leden over de verschillende kiesdistricten zal moeten worden herzien, zooals is geschied bij artikel 1 sub B der ontwerp-ordonnantie. enz.

OFFICIEELE MEDEDEELINGEN.

Honoraria.

Met het oog op den slechten financieelen toestand der vereeniging ziet het Bestuur zich genoodzaakt vanaf heden het honorarium voor de bijdragen van het orgaan vast te stellen op f 8.— voor de eerste pagina, op f 6.— voor de tweede, op f 5.— voor de derde en op f 4.— voor elke volgende pagina.

Het Bestuur der Vereeniging is als volgt samengesteld :

G. de Raad	Voorzitter.	}	Semarang
Mr. H. E. Boissevain	Secretaris		
W. van der Peyl	Penningmeester		
Ir. Thomas Karsten		}	Bandoeng
Mr. J. M. Wesselink			
R. A. A. Wiranata	Koesoema		
Mr. P. A. Blaauw		}	Batavia
Ir. E. A. Voorneman			
Mr. G. Pitlo			Medan
Dr. Ir. Han Tiauw Tjong		}	Semarang
Drs. Hermen Kartowisastro			
Mr. W. A. H. Fuchter		}	Soerabaia
Mr. R. Ng. Soebroto			
J. H. Boerstra,			Malang

Het Bestuur van de Stichting „Technisch Tijdschrift” is als volgt samengesteld :

Ir. Thomas Karsten	Voorzitter	
J. C. de Keyzer	Ondervoorzitter	
Ir. R. E. Kerkhoven	Secretaris-Penningmeester	
R. Moeh. Enoch	}	Leden
G. van Galen Last		
Ir. J. J. Heyting		
Jhr. Ir. C. Ortt		

De Sociaal Technische Commissie is als volgt samengesteld :

Ir. Th. Karsten	Voorzitter
-----------------	------------

Jhr. Ir. C. Ortt	Wnd. Secretaris
R. Moeh. Enoch	Leden
Ir. R. Heida	„
G. van Galen Last	„
Prof. Dr. Ir. C. P. Mom	„
J. M. H. Timmermans	„
Ir. E. A. Voorneman	„
Ir. H. Westbroek	„
Dr. S. W. de Wolff	„
Mr. M. D. de Jong.	Jur. Adviseur.

Examen Locale Administratie.

Voor het te houden examen ter verkrijging eener akte van bekwaamheid in de locale administratie in Ned. Indie hebben zich 2 kandidaten aangemeld.

Het schriftelijk gedeelte werd afgenomen op 15 en 16 Juni 1936.

De examen commissie is samengesteld als volgt :

Mr. H. J. Boelen, advocaat en procureur te Semarang, lid van den Provincialen Raad van Midden-Java en van den Stadsgemeenteraad van Semarang, voorzitter

Mr. J. F. Lijsen, referendaris ter secretarie der Provincie Midden-Java, secretaris.

Mr. J. J. Fijnvandraat, gemeentesecretaris van Semarang,

H. Obbink, referendaris 1e klasse ter secretarie der gemeente Semarang,

W. van der Peyl, administrateur ter secretarie der Provincie Midden-Java,

Klapper op de verschenen jaargangen van het orgaan.

Door de tijdens het jongste Decentralisatiecongres gehouden Algemeene Vergadering is besloten, bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Vereeniging voor Locale Belangen, in den loop van 1937 een generalen klapper uit te geven op de tot nu toe verschenen jaargangen van Locale Belangen en Mededeelingen.

Weliswaar is na afloop van elken jaargang een inhoudsopgave verschenen, doch in de eerste plaats zijn zeer weinige lezers van Locale Belangen in het bezit van een volledig stel dier inhoudsopgaven en in de tweede plaats zijn die inhoudsopgaven niet altijd even oordeelkundig en zeker niet uniform samengesteld. Gemeend wordt dan ook, dat aan een dergelijken generalen klapper behoefte bestaat.

De omvang wordt geschat op 200 bladzijden A4 formaat. Voor drukkosten zal gerekend moeten worden op minstens f 400,—. De verkoopprijs zal gesteld worden op f 5,—. Het ligt in de bedoeling dezen klapper kosteloos aan te bieden aan hen, die minstens 3 jaar lid zijn van Locale Belangen of minstens 5 jaar abonné. Zij, die korteren tijd lid of abonné zijn, zullen een nader vast te stellen korting op den verkoopprijs genieten.